

staten in moeilijkheden kunnen geraken en dan ware het niet waarschijnlijk, dat een platonische sympathie voor Spanje de regeeringen dier onderdanen zou terughouden hun belangen krachtig te behartigen.

Van de tot nog toe ontvangen oorlogsberichten zwijg ik; de datum van dit overzicht geeft van dat zwijgen de verklaring. Men kan er zich op voorbereiden vooral in de eerste weken van beide zijden heel wat leugens te zullen moeten slikken; misschien niet zóó erg als in de eerste helft van den Chineesch-Japanschen oorlog, maar toch erg genoeg, daar beide tegenstanders in dit opzicht voor geen kleintje vervaard zijn. De plannen tot inbeslagneming of verbreking der Cubaansche telegraafkabels voorspellen al weinig goeds.

Wat de oorlogskansen betreft, daarover is het verstandig zich niet te stellig uit te laten. De Amerikaansche vloot is in schepen-aantal sterker, maar in tucht, ervaring en eenheid van bemanning en leiding inferieur. Indien een landing op Cuba gedaan wordt en de Amerikaansche soldaat komt tegen de geharde, tegen het klimaat bestande Spaansche troepen te staan, dan zou het niet onmogelijk zijn dat Uncle Sam meer dan eens gedwongen werd zijn piek te schuren. Intusschen, de Unie is rijk en Spanje is arm. Ook al kan het na aanvankelijk wapensucces geld krijgen, op den duur houden zijn middelen het niet tegen de Amerikaansche uit en daar de *nervus rerum* ook de *nervus belli* is, zou zijn zenuwgestel in een eenigszins langdurigen oorlog groot gevaar loopen te bezwijken. Het in het oog springend belang van Spanje is dus: een aanvankelijk succes spoedig te laten volgen door stoutmoedige en onverwachte aanvallen op Amerikaansche kuststeden, op New-York zelfs, zoodat er paniek ontstaat en zich onder het Amerikaansch publiek, vooral het beurspubliek, een krachtige vredespartij vormt. En het belang van Amerika is, dunkt mij, juist het tegenovergestelde: zich vast te nestelen op desnoods een klein deel van Cuba, de Spanjaarden van de kust te weren en dan den duren oorlog slepende te houden tot er geen peseta meer op den bodem der Spaansche schatkist ligt.

Als er een oorlog aan den gang is, wordt bijna alles wat er verder op de wereld gebeurt, onbelangrijk. Toch mag ik niet verzuimen in aansluiting aan mijn vorig overzicht te vermelden, dat het voordeel, door Engeland met de door particulieren uitgegeven Chineesche leening behaald, sedert geheel in de schaduw gesteld is, doordat Rusland van het Hemelsche Rijk de inwilliging van al zijn eischen heeft verkregen en nu, behalve van de spoorweglijnen die Mantsjoerije zullen doorsnijden, en van Taliën-Wan en van Port Arthur meester is. Engeland heeft zich tegen zijn wil gedwongen gezien Wei-Hai-Wei in te palmen, waaruit de Japanners nog niet vertrokken zijn en welks versterking en bezetting veel geld zal kosten, terwijl het minder gunstig gelegen is dan de andere versterkte plaatsen welke den toegang tot de golf van Pe-tsjili beheerschen. Het kabinet Salisbury heeft, gedurende de ziekte van zijn chef, over die zaak in het Lagerhuis harde dingen moeten hooren.

In Oostenrijk heeft het kabaal in den Rijksraad zich ondanks de onvermoeide